

سرمایه‌گذاری در کشاورزی جهان با دلارهای نفتی

اگر در گذشته کشورهای عربی دلارهای نفتی خود را بیشتر برای خرید سهام و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غربی و غول‌های صنعتی جهان هزینه می‌کردند، امروزه با درک لزوم تامین امنیت غذایی، این کشورها به سرمایه‌گذاری در زمین‌های کشاورزی و واحدهای تولیدی در کشورهای شرق آسیا و آفریقای پرداخته‌اند.

چندی پیش خبرگزاری موج از تلاش‌های کشورهای حوزه خلیج فارس بخصوص عربستان و امارات متحده عربی برای سرمایه‌گذاری در کاشت محصولات کشاورزی در کشورهای خارجی خبر داد که این امر برنامه جدیدی است که به نظر می‌رسد این تصمیم در پی مبارزه‌ی این کشورها با تورم شدید قیمت این اقلام و مهمتر از آن دستیابی به خودکفایی در تولید برخی محصولات اتخاذ شده باشد.

البته این موضوع می‌تواند معامله‌ای برد-برد هم برای کشورهای عربی و هم برای کشورهای فقیری که در آن‌ها سرمایه‌گذاری صورت می‌پذیرد، باشد.

کشورهای عربی که درآمد‌های میلیاردی آن‌ها از محل فروش نفت، نقدینگی بسیاری در اختیارشان گذاشته، با این کار هم از حجم نقدینگی داخلی خود می‌کاهند و هم نیازهای کشاورزی خود را تامین می‌کنند. کشورهای حوزه خلیج فارس چیزی در حدود ۶۰ درصد از نیازهای غذایی‌شان را وارد می‌کنند و کشورهای عربستان و امارات هم‌اکنون بزرگترین سرمایه‌گذاران منطقه برای تامین نیازهای خود هستند.

این دو کشور سرمایه‌گذاری‌های خود را در کشورهای آسیایی و آفریقای انجام می‌دهند و به تولید غلات، گوشت و سبزیجات می‌پردازند.

به تازگی وزیر امور خارجه هند اعلام کرده: من نیاز کشور خود به انرژی و نیاز کشورهای حوزه خلیج فارس به مواد

غذایی را خوب درک می‌کنم و امیدوارم این موضوع بتواند به مزیتی دوجانبه برای هر دو طرف تبدیل شود.

در سفر امیر یوسف گیلانی، نخست‌وزیر پاکستان به عربستان نیز، این کشور در قبال دریافت ۶ میلیارد دلار پول نقد و کمک نفتی، صدها هزار هکتار زمین کشاورزی برای کاشت محصولات مورد نیاز عربستان در اختیار این کشور قرار داد.

۳ درصد است. این در حالی است که در انگلستان حدود ۲۴ و در لهستان حدود ۴۰ درصد از زمین‌ها قابلیت کشت و کار را دارند.

عربستان قصد دارد تا سال ۲۰۱۶ - با متوقف کردن برنامه‌ی ۳۰ ساله خود برای خودکفایی در تولید گندم- خرید گندم از کشاورزان داخلی را متوقف کند. کشت گندم تاکنون فشار زیادی به منابع آبی محدود این کشور وارد آورده بود. در مورد برنج نیز عربستان سالانه چیزی در حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تن برنج از هند وارد می‌کند.

کشورهای عربی می‌توانند با سرمایه‌گذاری در کشورهای خارجی هم محصولات غذایی مورد نیاز خود را با قیمت‌های پایین‌تری وارد کنند و هم مشکلات کشورهای تولیدکننده را در زمینه افزایش قیمت زمین، آب و کودهای شیمیایی برطرف نمایند.

کشورهای حوزه خلیج فارس یک بار دیگر هم در دهه‌ی ۱۹۷۰ قصد داشتند سودان را به کارخانه تولید محصولات غذایی خود تبدیل کنند که این امر با مشکل مواجه شد.

براساس آمار، هم‌اکنون کشور امارات چیزی در حدود ۳۲۴ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی پاکستان را خریداری کرده است و دولت پاکستان نیز مناطق ویژه کشاورزی و دامپروری خاصی را برای سرمایه‌گذاران اماراتی مشخص نموده است.

به این ترتیب کشورهای عربی می‌توانند محصولات مورد نیاز خود را با هزینه‌ای بین ۲۰ تا ۲۵ درصد پایین‌تر وارد کنند.

با رسیدن قیمت نفت به رقم‌های بسیار بالا پیش‌بینی می‌شود کشورهای حوزه خلیج فارس چیزی بالغ بر ۹ تریلیون دلار پول از فروش نفت به دست بیاورند. رقمی که به آن‌ها اجازه می‌دهد هر قدر که می‌خواهند در کشورهای خارجی سرمایه‌گذاری کنند.

در سال‌های آینده رشد جمعیت کشورهای منطقه می‌تواند به عنوان تهدیدی برای منابع غذایی آن‌ها محسوب شود و این کشورها باید تلاش‌های خود را برای تولید محصولات غذایی از جمله سبزیجات، میوه‌ها و غلات افزایش دهند و فقط وابسته به خارج نباشند.

مشکلات کشورهای بزرگ صادرکننده محصولات غذایی برای صادرات موجب شده تا واردکنندگان بزرگ به فکر سرمایه‌گذاری در تولید بیفتند.

به طور مثال هند که دومین صادرکننده بزرگ برنج در دنیا است، در ماه مارس پارسال صادرات تمام انواع برنج‌های غیر باسماتی خود را ممنوع کرد تا بتواند جوابگوی نیازهای داخلی خود باشد.

حرکت‌های مشابه در سایر کشورهای بزرگ صادرکننده باعث شده تا قیمت محصولاتی چون برنج به رکوردهای باورنکردنی در دنیا برسد.

کشورهای حوزه خلیج فارس زمین‌های مناسبی برای تولید محصولات کشاورزی مورد نیاز خود نداشته و به همین علت وابستگی شدیدی به واردات دارند.

البته تا زمانی که عرب‌ها می‌توانند به راحتی با فروش نفت درآمد‌های بالایی داشته باشند، نگرانی خاصی در مورد واردات مواد غذایی نیست، اما زمانی که منابع طبیعی این کشورها به اتمام برسد، مسوولان آن‌ها باید فکر جدیدی بکنند.

در کشور امارات تنها ۱ درصد زمین‌ها قابلیت کشاورزی را دارند و این رقم در عربستان سعودی تنها